

**УРОКИ МІЖНАРОДНОГО І
УКРАЇНСЬКОГО ДОСВІДУ, КОРИСНІ
ДЛЯ ОБОВ'ЯЗКОВОЇ
НАКОПИЧУВАЛЬНОЇ ПЕНСІЙНОЇ
СИСТЕМИ**

Річард Л. Саймондс

**Колишній старший юрист Світового
банку**

28-29 квітня 2010 року

Управління пенсійним фондом

- Серед членів Ради НПФ має бути принаймні один спеціаліст з досвідом роботи на фінансових ринках, інвестиційний експерт та експерт з бухгалтерського обліку
- Члени Ради фонду мають бути незалежні від надавачів послуг
- Рада повинна мати власний адміністративний персонал

Етичні кодекси і конфлікти інтересів

- Чіткі фідучіарні обов'язки і правила щодо конфліктів інтересів для членів Ради та надавачів послуг мають бути прописані в законодавстві
- Для пенсійних фондів необхідно запровадити Етичний кодекс, яким вони будуть керуватися у своїй діяльності
- Правила щодо конфліктів інтересів мають бути комплексними і охоплювати всіх пов'язаних сторін надавачів послуг НПФам

2

Розкриття інформації і прозорість

- Інформацію про досвід керівників компаній, пов'язаних з фондом, необхідно розкривати детально
- До Річного звіту фонду має включатися аналітична записка керівництва щодо фінансової та інвестиційної діяльності НПФу
- В інформаційному проспекті і річному звіті має бути розділ, де розкривається інформація про ризики
- Учасникам слід надавати інвестиційну декларацію
- Фінансова звітність НПФів має відповідати МСФЗ

3

Обчислення чистої вартості активів

- Чиста вартість активів (ЧВА) – це пріоритетний механізм для визначення вартості активів фонду
- Розкриття чистої вартості одиниці пенсійних внесків є критично важливим при оцінці інвесторами діяльності фонду
- Фонди, які приймають внески кожного дня, мають обчислювати чисту вартість одиниці пенсійних внесків щоденно
- Щоденна оцінка чистої вартості одиниці пенсійного внеску має здійснюватися за форвардним методом

4

Маркетинг і дистрибуція

- Агенти з продажу послуг повинні мати ліцензію і, разом зі своїм роботодавцем, мають нести відповідальність за свою діяльність
- Заборонити незаконні практики продажу послуг, такі як примусовий продаж, нав'язування послуг “в пакеті” та нехтування попередженнями про ризики у роз'яснювальній літературі
- Обов'язково включати попередження про ризики до усієї роз'яснювальної літератури і реклами

5

Управління активами

- В КУА і адміністраторах обов'язково повинні бути внутрішні стратегії та департаменти управління ризиками НПФів
- При виборі КУА Ради НПФів повинні оцінювати КУА саме за департаментами і практиками управління ризиками
- КУА слід дозволити використовувати інші форми управління ризиками, аніж обмеження на інвестування в різні види активів
- Механізми валютного регулювання потребують змін, які б дозволили оперативне інвестування в іноземні цінні папери

6

Зберігачі та зберігання активів

- До функцій зберігача має входити функція "контролю" діяльності НПФу
- Незалежність – необхідно розкривати інформацію про реальних власників зберігача
- В законодавстві слід чітко прописати положення щодо відокремлення активів НПФ, тобто чітко визначити, кому належать активи НПФ та які права мають учасники НПФ щодо таких активів

7

Регулювання

- Необхідно поліпшити кадрове забезпечення, навчання працівників та обладнання Держфінпослуг і ДКЦПФР
- Члени Рад, адміністраторів, КУА та зберігачів мають проходити перевірку на "професійну придатність"
- Необхідно розширити повноваження Держфінпослуг щодо збору інформації під час виїзних перевірок

8

Правозастосування

- Повноваження регуляторів щодо перевірок необхідно розширити, зокрема, додати до них можливість отримувати інформацію від третіх сторін та фізичних осіб, не включених до реєстрів регуляторів
- Регулятори повинні мати право на отримання "позачергового судового рішення", як, наприклад, судової заборони або замороження активів
- Санкції щодо фізичних осіб необхідно збільшити, аби посилити їх "профілактичний" ефект

9

Винагорода і видатки

- Необхідно збільшити капіталізацію, аби стимулювати діяльність більших фондів, які можуть досягти більшої економії за рахунок масштабів та знизити ставки винагород
- Слід встановити досить низьку максимально дозволена ставку винагороди - це послужить на користь учасників
- Потрібно дозволити структури винагород в залежності від результатів діяльності, які б не стимулювали спекуляцій

10

Згортання діяльності та ліквідація

Слід розширити повноваження регулятора з метою:

- забезпечення можливості більш ефективного втручання,
- забезпечення можливості ініціювати судові провадження.

11